

ת"פ 25133/03/17 - פרקליטות מחוז צפון- פלילי נגד מ.ל.

בית משפט השלום בקריית שמונה
ת"פ 25133-03-17 פרקליטות מחוז צפון- פלילי נ' ל'

בפני כבוד השופטת רות שפילברג כהן
בעניין: פרקליטות מחוז צפון- פלילי - המאשימה

נגד
מ.ל. - הנאשם

גזר דין

כתב אישום ורקע

1. הנאשם הודה והורשע, במסגרת הסדר טיעון, בכתב אישום מתוקן ובו ארבעה אישומים בביצוע עבירות סמים כדלקמן:

הדחת קטין לסמים מסוכנים (3 עבירות) - לפי סעיף 21(א)(1) + 21(א)(3) לפקודת הסמים המסוכנים, [נוסח חדש], תשל"ג-1973.

החזקת סמים שלא לצריכה עצמית (3 עבירות) - לפי סעיף 7(א) + (ג) רישא לפקודת הסמים המסוכנים.

והחזקת סמים לצריכה עצמית - לפי סעיף 7(א) + (ג) סיפא לפקודת הסמים המסוכנים.

על פי האישום הראשון

במהלך שנת 2016, במועדים שונים שאינם ידועים למאשימה ובתדירות יומית, רכש הנאשם סמים מסוכנים בכמות של גרם אחד ליום, במחיר של 120 ש"ח לגרם גראס, ו- 100 ש"ח לגרם חשיש. הנאשם צרך את הסמים באמצעות סיגריות מגולגלות ובאמצעות באנג כשהוא לבדו או עם חברים.

אישום השני

עמוד 1

במהלך שנת 2016, בשני מועדים שאינם ידועים במדויק למאשימה, הראשון סמוך לשעה 15:00 והשני בשעות הערב, סיפק הנאשם בביתו לקטין נ.א., יליד שנת 2000, סם מסוכן מסוג חשיש בכמות של 1 גרם כל פעם. במועד מאוחר יותר, שב הנאשם וסיפק לקטין נ.א., גרם אחד של חשיש.

אישום שלישי

במהלך שנת 2016, בשני מועדים שאינם ידועים במדויק למאשימה, סיפק הנאשם לקטין מ.ר., יליד שנת 2001, המתגורר בשכנות לנאשם, סם מסוכן מסוג גראס בכמות שאינה ידועה למאשימה אך שווה 100 ש"ח.

במועד מוקדם לכך, כך על פי כתב האישום, צרך הנאשם בביתו סם מסוכן מסוג חשיש או גראס כשהקטין מ.ר. לצידו.

אישום רביעי

בתחילת שנת 2016, במועד מדויק שאינו ידוע למאשימה, עישנו הנאשם וא.ד., קטין יליד שנת 1999, סם מסוכן מסוג חשיש אותו סיפק הנאשם בכמות ובאופן שאינם ידועים למאשימה.

בכ- חמישה מקרים במהלך שנת 2016, כשהמאוחר ביניהם הוא 25/12/16 בשעות הצהריים, סיפק הנאשם לקטין א.ד., בביתו של הנאשם, אצבעות או חצאי אצבעות סם מסוכן מסוג חשיש בשווי 100 ו- 50 ש"ח בהתאם.

2. ביום 19/4/17 הגיעו הצדדים להסדר טיעון, לפיו כתב האישום תוקן טרם הקראה, הנאשם הודה והורשע, והוסכם כי יוגש לגביו תסקיר חובה של שרות המבחן שמסקנותיו לא יחייבו את המאשימה.

תסקיר שרות המבחן

3. על פי התסקיר מיום 4/9/17, הנאשם רווק בן 22, מתגורר בית הוריו ונמצא בתנאי מעצר בית מגבילים.

הנאשם סיים 12 שנות לימוד ללא תעודת בגרות, ואובחן כסובל מהפרעות קשב וריכוז. הנאשם לא התגייס לצבא בשל היותו בעל פרופיל רפואי נמוך ודיווח כי עבר מקומות עבודה רבים כשלרוב עסק בתחום הבידור והתיאטרון, וכיום אינו עובד בשל מעצרו.

מהמידע הפסיכודיאגנוסטי אודות הנאשם עלה כי גילה התנהגות אימפולסיבית וחוסר גבולות בתחומים אישיים ומיניים. אמו מסרה כי נעשו ניסיונות להפגישו עם גורמי טיפול אך הנאשם סירב לשתף פעולה.

אמו של הנאשם דיווחה על מצב בריאותי לא תקין בילדותו של הנאשם, אשר לקה במחלת דם של המערכת החיסונית, ודיווחה כי לקח מספר שנים עד שאובחן והותאם לו טיפול רפואי ובעקבות כך נפגעו תפקודים שונים, בין השאר, השמיעה. בנוסף עבר הנאשם טיפולים כימותרפיים, ניתוחים ואשפוזים רבים, ובנוסף סבל מסכרת טפלה, מחלה בה הגוף לא מייצר את ההורמון השולט בהטלת שתן. האם תיארה תהליך גדילה והתפתחות מורכב אצל הנאשם שהשפיע במידה רבה על מצבו האישי והרגשי. עוד דיווחה האם כי בשל מצבו הבריאותי הקשה התקשו הוריו להציב לו גבולות ברורים ולמצוא לו מסגרת חינוכית מיטיבה. נמסר כי הנאשם הוא היחיד במשפחתו שהתרחק מהדת.

האם תיארה את הנאשם כבחור מופנם, שקט וחסר ביטחון שאינו מגלה תכונות מנהיגותיות ונגרר אחרי חברה שולית. האם מסרה כי הזהירו את הנאשם מפני התחברות עם צעירים שמוכרים בסביבתם כצרכני סמים כדי שלא יסתבך עם רשויות החוק. האם מסרה עוד כי לא ידעה שהנאשם משתמש בסם מסוג גראס וכי הוא חווה קושי נפשי סביב מעצרו ומודע להשלכות התנהגותו ומצר עליה.

על פי שרות המבחן הנאשם מטופל אצל פסיכותרפיסט פרטי שמסר כי הנאשם שיתף פעולה והופנה בנוסף לטיפול ביחידה להתמכרויות על מנת לתת מענה מלא בין השאר מבחינת הפיקוח על השימוש בסמים.

נמסר כי הנאשם נעדר הרשעות קודמות.

שרות המבחן מסר כי הנאשם נעצר בתיק זה במהלך שהותו בקהילה הטיפולית מלכישוע, לשם הגיע ללא קשר להליך פלילי. לאחר שנעצר, שהה הנאשם בבית מעצר צלמון ושוחרר חזרה למלכישוע במסגרת חלופת מעצר. על פי הדוח של הקהילה הטיפולית מלכישוע, הנאשם הורחק מהקהילה ביום 9/4/17 ועבר לבית הוריו, ושרות המבחן התרשם כי המשפחה מגויסת לעזרתו אך התקשתה לתת מענה מדויק לצרכיו.

בהתייחסו לעבירות - הנאשם קיבל אחריות על מעשיו. מסר כי המעורבים בתיק הינם חבריו מהשכונה והוא לא הבין כי כאשר השתמש בסמים יחד עם שאר הקטינים או כשסיפק להם סם ללא תמורה ביצע עבירה על החוק. מסר כי תמיד הרגיש נוח עם חברים צעירים ממנו.

הנאשם ביטא תסכול ואכזבה ממעורבותו בעבירות והבין בדיעבד כי נהג ללא שיקול דעת.

נמסר כי הנאשם ניסה להמעיט מחומרת מעשיו, טען שלא קיבל כסף תמורת הסמים ושהם לשימושו העצמי.

הנאשם מסר כי החל לעשן סיגריות בגיל 12 ולסמים נחשף לראשונה בגיל 18 במהלך כיתה י"ב ותוך מספר חודשים פיתח תלות בקנאביס וצרך אותו באופן קבוע ובכמויות גדולות.

נמסר כי הנאשם שולב בקהילת מלכישוע לאחר שהרגיש כי השימוש בסמים פגע בו בצורה קשה, ושם שהה כ-5 חודשים. הנאשם התקשה להתמסר לטיפול. ולאחר הגמילה במסגרת האשפוזית ומעברו לקהילת "אפיק", קהילה טיפולית במסגרת מלכישוע, התקשה למצוא את מקומו ולהמשיך בטיפול הגמילה, וזאת כאמור גם לאחר שנעצר בתיק זה.

ממידע מהעובד הסוציאלי ביחידה לטיפול בהתמכרויות עלה כי הנאשם נמצא בשלב ראשוני של תהליך האבחון, התמיד להגיע בזמן **ומסר בדיקות שתן שהעידו על ניקיון מסמים**. בשיחה עם שרות המבחן, הנאשם ביטא

מוטיבציה להשתלב בטיפול במסגרת היחידה.

שרות המבחן התרשם מהנאשם כבחור צעיר בעל זהות אישית לא בשלה ובלתי מגובשת, מופנם, בעל כוחות אגו חלשים והערכה עצמית נמוכה אשר השפיעה על תפקודו במסגרות השונות ועל יחסו לסביבתו.

עוד התרשם שרות המבחן כי הנאשם מאופיין בחוסר שקט פנימי, קושי ליצור קשרים חברתיים וחוסר מוטיבציה להתגייס לתהליכים טיפוליים משמעותיים לאורך זמן. עוד נמסר כי בשנים האחרונות חלה התדרדרות בתפקודו של הנאשם וכי הוא פיתח קשרים חברתיים שוליים שהובילו אותו להתנהגות שלילית ללא שיקול דעת. הנאשם נמצא בחברה שלילית על רקע דימויו העצמי הנמוך ורצונו להשתייך לקבוצת שווים. בנוסף, הנאשם נוטה להגיב בצורה אימפולסיבית, לפריצת גבולות ולקחת סיכונים, המהווים פרמטרים לסיכון להישנות ביצוע עבירות.

יחד עם זאת, ציין שרות המבחן את היותו של הנאשם צעיר שאינו בשל רגשית, בעל מאפיינים ילדותיים המשפיעים על תפקודו הכללי וההתנהגותי. שרות המבחן לא התרשם מקיומם של דפוסים אנטי סוציאליים מושרשים.

ההתרשמות הייתה כי ההליך המשפטי ומעצרו של הנאשם היוו עבורו גורם מרתיע ומציב גבולות ואקט שחייב את הוריו לקחת אחריות על הטיפול בו ולהציב לו גבולות.

שרות המבחן מסר כי הנאשם גילה נכונות ומוטיבציה לטפל בעצמו וללמוד כיצד להתמודד עם דחפיו האימפולסיביים. מהמידע שנמסר מהיחידה לטיפול בהתמכרויות עלה כי הנאשם **שיתף פעולה באופן מלא עם תוכנית הטיפול**, הגיע למפגשים בתדירות קבועה וגילה עניין ויכולת ראשונית לבדיקה עצמית והתבוננות בבעייתיות שבהתנהגותו ובמניעים העומדים בבסיס השימוש בסמים.

שרות המבחן המליץ שלא למצות את הדין עם הנאשם ולהטיל עליו עונש מאסר על תנאי, העמדתו בצו מבחן לתקופה של שנה, במהלכה יעקוב שרות המבחן אחר המשך השתלבותו במסגרת היחידה לטיפול בהתמכרויות, ובנוסף להטיל עליו צו של"צ בהיקף של 200 שעות.

חוות דעת הממונה על עבודות שרות

4. על פי חוות הדעת מיום 19/10/17, נמצא הנאשם לא כשיר לביצוע עבודות שרות עקב מצבו הבריאותי. צוין כי הוא סובל ממספר מחלות ואינו מסוגל לעבוד.

טיעוני הצדדים לעונש

ביום 17/9/17 טענו הצדדים לעונש.

טיעוני ב"כ המאשימה

.5

בטיעוניה לעונש בכתב עמדה ב"כ המאשימה על הערכים המוגנים בעבירות הסמים, על חומרת עבירת הדחת קטינים לסמים ומדיניות הענישה הנוהגת.

ב"כ המאשימה טענה כי הנאשם הא האחראי הבלעדי לביצוע העבירות וביקשה לדחות כל טענה לפיה סיפוק הסמים היה בנסיבות חברתיות ולמכרים כנסיבה מקלה.

ב"כ המאשימה הדגישה כי הפרש הגילאים בין הנאשם לקטינים הינו כ-5 שנים ובהיותם מכריו ושכניו ידע כי הם קטינים ואין לדעת אם היו מגיעים לסם אם לא היה מספק להם אותו הנאשם.

עוד נטען כי הנאשם סיפק סמים לקטין א.ד. שנגדו הוגש כתב אישום בגין סיפוק הסם שרכש מהנאשם לאחרים, כך שהנאשם היווה חוליה מהותית בשרשרת הפצת הסם.

עוד נטען כי למעשים קדם תכנון שכלל הצטיידות ורכישה של הסם, התארגנות כספית, החבאת הסם, חלוקתו, גלגול סיגריות וכו'.

ב"כ המאשימה טענה כי מתחם העונש ההולם הוא בין 3-10 חודשי מאסר בפועל ועונשים נלווים, עבור כל אחד מהאישומים, וכי יש להתייחס לכל אישום כאירוע נפרד.

ב"כ המאשימה הפנתה לאמור בתסקיר שרות המבחן לגבי נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות.

ב"כ המאשימה טענה כי המלצות תסקיר שרות המבחן לא עולות בקנה אחד עם האמור בתסקיר והיא סבורה כי ההיסטוריה של הנאשם במסגרות הטיפול ומאפייני אישיותו אינם מאפשרים להסתפק בהעמדת הנאשם בצו מבחן.

ב"כ המאשימה עתרה להשית על הנאשם עונש מאסר בפועל בתחתית המתחם כך שבסופו של יום יוטל עליו מאסר בפועל של מספר חודשים דו ספרתי, מאסר על תנאי וקנס גבוהה.

טיעוני ב"כ הנאשם

.6

נטען כי ההתעסקות בסם וסיפוקו לקטינים בוצע בנסיבות חברתיות וגם הקטינים העבירו סם לנאשם, והעישון וההתעסקות בסם הייתה בצוותא.

ב"כ הנאשם טען כי מדובר על סם בכמויות קטנות ולא כמויות למסחר גדול או כמויות שלא לצריכה עצמית.

ב"כ הנאשם הפנה לכך שהנאשם הודה בכתב האישום המתוקן וקיבל אחריות על ביצוע העבירות, וכן הפנה לאמור בתסקיר שרות המבחן לעניין נסיבותיו האישיות של הנאשם.

ב"כ הנאשם טען כי הטיפול אותו עובר הנאשם היה אינטנסיבי והוא גם מטופל באופן פרטי, והגיש את מכתבו

עמוד 5

של המטפל מר שושן גלעד, לפיו המניע לביצוע העבירות הוא ניסיונו של הנאשם לרכוש חברים.

עוד טען ב"כ הנאשם כי יש לראות בכתב האישום אירוע אחד על אף שהוא מחולק למספר אישומים, ומתחם העונש ההולם הוא בין מאסר על תנאי ועד מספר חודשי מאסר בפועל אשר יכולים להיות מרוצים בדרך של עבודות שרות.

ב"כ הנאשם ביקש לגזור את עונשו של הנאשם בתחתית המתחם ולהטיל עליו מאסר מותנה וצו מבחן בהתאם להמלצת שרות המבחן, לחילופין, ביקש ב"כ הנאשם, במידה ובית המשפט יקבע מתחם עונש חמור יותר, לחרוג ממנו בשל סיכויי שיקום גבוהים אצל הנאשם.

ב"כ הנאשם ביקש לדחות את טענת המאשימה בעניין תכנון מוקדם שכן הדבר לא עלה מכתב האישום המתוקן וכי טענה עובדתית זו מצויה במחלוקת.

7. דברי הנאשם

הנאשם ביקש להקריא דבריו, בשל לחץ שחש מחמת המעמד.

אמר כי הוא מאמין שאלוהים העביר אותו את החוויה הזאת על מנת לדעת כי עולם הסמים הוא עולם רע, והוסיף כי עברה שנה והוא לא מפסיק להתחרט על הדברים שעשה לא במודע, דברים שלא היה עושה אילו ידע חלק קטן ממה שהוא יודע היום.

הנאשם טען כי פעל ממקום ילדותי ולא מתוך עבריינות וכי הוא מצטער על מעשיו.

עוד מסר כי בגלל מעצרו הוא למד דברים חדשים, התרחק מהסמים ופעל להרחיק אחרים.

הנאשם הודה להוריו.

הנאשם הביע שאיפה להשתחרר, לבנות את עצמו, להמשיך ולהתנדב, להציג בפני ילדים ולהעביר להם תוכן חיובי. עוד הוסיף כי הוא מעוניין לפתח את כשרונותיו, ללמוד באוניברסיטה ולטפל באנשים שנפלו בסמים.

דין והכרעה

8. מלאכת גזירת העונש נעשית, על פי הוראות תיקון 113 שבחוק העונשין, בשני שלבים עיקריים. ראשית, יש לקבוע את מתחם הענישה הראוי לעבירה, תוך מתן ביטוי מרכזי לעיקרון ההלימה, בהתחשבות בערכים המוגנים בעבירה ובמידת הפגיעה בערכים אלה, מדיניות הענישה הנוהגת ובהתאם לנסיבות הקשורות לביצוע העבירה. שנית, יש להציב את העונש בתחומי המתחם שנקבע, וזאת על פי נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה. בנוסף, יש לבחון את מתקיימים שיקולים אשר מצדיקים סטייה מתחומי המתחם שנקבע.

מתחם העונש ההולם

9. בטרם אדון בשאלת מתחמי הענישה, אקדים ואומר כי במקרה זה החלטתי לסטות ממתחם הענישה, ולאפשר כך לנאשם להתמיד בהליך השיקום שבו החל במסגרת הליך פלילי זה.

באשר למתחם - נראה כי ראוי להתייחס לכל אחד מהאישומים במקרה זה כאירוע נפרד, ולקבוע בגינו מתחם ענישה נפרד, וזאת בהתאם להחלטת ביהמ"ש העליון בע"פ 4910/13 **אחמד בני ג'אבר נ' מדינת ישראל**.

הנאשם הורשע באישום הראשון בעבירת החזקת סמים לצריכה עצמית, ובשלושת האישומים הנוספים בעבירות הדחת קטין לסמים והחזקת סמים שלא לצריכה עצמית, כשבכל אישום העבירות מבוצעות כלפי קטינים שונים ובמועדים שונים.

הערכים החברתיים שנפגעו

10. הערכים החברתיים העומדים בבסיס המלחמה בתופעה הכללית של סמים הם שמירה על בריאות הציבור. ערך זה הנו מוחשי ובולט במיוחד, עת מדובר בציבור של קטינים, אשר השפעת הסם עליהם, והפגיעה בבריאותם הנה דרמטית במיוחד, יחד עם ערכים רחבים יותר של שמירה על רכוש הציבור והסדר הציבורי, כשלרוב, עברייני הסמים מונעים מתוך שיקול כלכלי גרידא תוך ניצול התמכרותם ותלותם של משתמשי הסם וצרכניו.

ככלל, מדובר בעבירות חמורות, אשר גונו באינספור פסקי דין, שמצאו את נגע הסמים כמדאיג וחמור.

ראו לעניין זה את הדברים שנאמרו בבית המשפט העליון מפי כב' השופט עמית בע"פ 3172/13 **עלא סואעד נגד מדינת ישראל (07.01.14)**:

"על פגיעתן הרבה של עבירות הסמים ועל תפקידו של בית המשפט במאבק בנגע הסמים לצד גורמים וגופים נוספים, עמד בית משפט זה פעמים רבות... אין ספור מילים נאמרו בדבר הצורך להכות בכל אחת ואחת מחוליות הפצת הסם... המאבק בנגע הסמים הוא סיזיפי ואל לנו להשלות את עצמנו כי ענישה מכבידה תביא לחיסול הנגע. כל עוד יהיה ביקוש לסמים יהיה גם היצע, כך גם בישראל וכך במדינות הים. אך המאבק אינו חסר תוחלת. גם אם לא ניתן לחסל את נגע הסמים לחלוטין, ניתן גם להקטין את היקפו ולצמצם את נזקיו."

11. עבירת הדחת קטין לסמים מסוכנים מעוגנת בסעיף 21 לפקודת הסמים המסוכנים, והמחוקק ביטא את החומרה היתרה שיש בעבירה, עת קבע בצידה עונש של 25 שנות מאסר, העונש החמור ביותר בגין

עבירת סמים. מטרתו של הסעיף היא הגברת ההגנה על קטינים מפני תופעת הסמים ולהילחם בה על ידי החמרה ניכרת ומשמעותית בעונש המרבי שנקבע בהשוואה לעונש שנקבע בשל אותם מעשים במידה והם נעשים כלפי אדם בגיר. עוד ביטוי לחומרת העבירה ניתן למצוא בסעיף 25 לפקודת הסמים המסוכנים, הקובע עונש מאסר חובה בגין ביצועה, ניסיון לעבור אותה או שידול לעבור את העבירה.

נסיבות הקשורות בביצוע העבירה

12. כאמור, סיפק הנאשם בתשע הזדמנויות במועדים שונים במהלך שנת 2016 סמים מסוכנים מסוג חשיש וגראס לשלושה קטינים והחזיק סמים לצריכתו העצמית ושלא לצריכתו העצמית. מדובר בנערים אשר גילם 16-17 שנים, לעומת הנאשם שגילו 22.

באשר לסוג הסמים - מדובר בסמים המסווגים למשפחת הסמים "הקלים", ואולם אין לזלזל בנזקם, במיוחד לנוכח גילם הצעיר של הקטינים.

על אף חומרת המעשים, נראה כי יש לראותם בתמונה כוללת הלוקחת בחשבון כבר בשלב זה את נתוני האישיים של הנאשם שבפני.

אמנם ככלל, ולפי הוראותיו של תיקון 113, נתונים אישיים של נאשם יילקחו בחשבון רק בשלב בו תישקל הצבה בתוך מתחם ענישה, ולא בשלב בו נדון עניין קביעת מתחם הענישה, ואולם במקרה זה, נראה כי נתוני הנאשם משפיעים גם על קביעת מתחם הענישה.

לא השתכנעתי כי לנאשם חלק מרכזי ובלעדי בביצוע בעבירות, וזאת אף על פי שהוא היה בגיר שסיפק את הסמים לקטינים.

על פי נתוני התסקיר, ועל פי התרשמותי מהנאשם בדיונים רבים למדי שהתקיימו בפני, התרשמתי מצעיר ילדתי, הנראה צעיר מגילו, רב קשיים, תלוש במידה מהחברה החרדית אליה משתייכת משפחתו, ושונה מכל בני משפחתו הגרעינית, ואחיו, כולם אנשים נורמטיביים, בעלי משפחות משלהם. מצאתי כי התנהגותו של הנאשם נעדרת תכנון במובן הפלילי המיוחד המתאים לעבירת הדחת קטינים לסמים.

הנאשם אמנם הכין את הסמים וסיפק אותם לקטינים, אך שוכנעתי כי עשה זאת מטעמים חברתיים, למטרת שימוש משותף בסמים עם אותם קטינים.

התנהגותו של הנאשם נעדרת את רכיב הניצול החרף, המאפיין סוחרי סמים, הפועלים מבצע כסף, ובדרכם משחיתים צרכני סמים, אף קטינים, תוך עצימת עיניים סוציופתית לגבי התמכרותם וסבלם.

הנאשם אכן תרם, כפי שטענה ב"כ המאשימה, לשרשרת הפצת הסם, ובכך קיימת חומרה במעשיו, ואולם מצאתי כי גם עניין זה מצוי לגביו, בשל נסיבות המקרה ונסיבותיו האישיות, בקצה הנמוך של החומרה.

העובדה כי אחד הקטינים, א.ד., סחר בסמים ועמד על כך לדין, מרמזת ולגבי אפשרות כי הנאשם נגרר לחברתם השלילית של קטין זה ואחרים, ולא להיפך.

13. מדיניות הענישה בעבירת הדחת קטין לסמים

עיון בפסיקה שניתנה בעבירות הדחת קטין לסמים העלתה כי ניתנה ענישה מגוונת תוך התחשבות בנסיבותיו של כל מקרה ומקרה. במקרים רבים הסתיימו הליכים דומים בהסדרים, לעיתים מקלים, לגבי העונש.

א. רע"פ 11685/05 **איתמר נמדר נגד מדינת ישראל (25.12.05)**, המבקש הורשע, לאחר ניהול הוכחות, בעבירת הדחת קטין לסם. בית המשפט השלום גזר עליו 3 חודשי מאסר בפועל, 9 חודשי מאסר על תנאי וקנס.

ב. עפ"ג(מרכז) 5444-01-09 **אליאור גולדמן נגד מדינת ישראל (10.03.09)**, המערער, נעדר עבר פלילי, הודה והורשע בהדחת שני קטינים לשימוש בסם מסוכן מסוג חשיש ובסחר בחשיש לאותם קטינים. בית המשפט גזר עליו 18 חודשי מאסר לריצוי בפועל, שנת מאסר על תנאי ועונשים נלווים.

ג. ת"פ (באר שבע) 62944-10-10 **מדינת ישראל נגד ארטיום לדיזנסקי (02.09.12)**, הנאשם, צעיר נעדר עבר פלילי, הודה והורשע בשלוש עבירות של הדחת קטין לסמים. בית המשפט גזר עליו 3 חודשי מאסר על תנאי, 60 שעות של"צ וחודשיים פסילה על תנאי של רישיון הנהיגה.

ד. ת"פ (ירושלים) 1925-01-16 **מדינת ישראל נגד אלעזר שמחה לוונשטיין (20.07.17)**, אליו הפנה ב"כ הנאשם. הנאשם הודה והורשע במספר עבירות של הדחת קטינים לסם. הנאשם נתן למספר קטינות במספר הזדמנויות לעשן סם והן השתמשו בו. הוסכם בין הצדדים כי המאשימה תגביל את עצמה לעונש של 6 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שרות במידה והתסקיר יהיה חיובי, לא ייפתחו נגדו תיקים חדשים, יימצא נקי מסמים ומתאים לביצוע עבודות שרות. בית המשפט חרג לקולא ממתחם העונש ההולם בשל שיקולי שיקום וגזר עליו 2 מאסרים על תנאי, 300 שעות של"צ וצו מבחן לשנה.

ה. ת"פ (רמלה) 11704-06-13 **מדינת ישראל נגד אור גרשונוביץ (11.03.14)**, הנאשם, נעדר עבר פלילי, הודה והורשע בעבירות הדחת קטין לסמים מסוכנים (ריבוי עבירות), סיוע להדחת קטין לסמים (ריבוי עבירות), שימוש בחצרים (ריבוי עבירות) והחזקה ושימוש בסם מסוכן. הוצג הסדר טיעון לפיו במידה והתסקיר יהיה חיובי, יוטלו עליו 6 חודשי עבודות שרות ועונשים נלווים. בית המשפט כיבד את הסדר הטיעון וגזר על הנאשם 6 חודשי עבודות שרות, 2 מאסרים על תנאי וקנס.

ו. ת"פ (באר שבע) 20576-10-16 **מדינת ישראל נגד חננאל ברנרדינו ואח' (30.01.17)**, שני נאשמים הודו והורשעו במסגרת הסדר טיעון. נאשם 1 בעבירה של הדחת קטין לסמים וסיוע להחזקת סם שלא לצריכה עצמית ונאשם 2 עבירת סחר בסם מסוכן. נאשם 1 סיפק לקטין 2 גרם של סם מסוכן מסוג חשיש תמורת 100 ₪, וסייע לנאשם 2 להחזיק סם שלא לצריכה עצמית. בית המשפט כיבד הסדר בין הצדדים שכלל גם הסכמה לעניין העונש, וגזר על נאשם 1 - 10 חודשי מאסר לריצוי בפועל, 2 מאסרים על תנאי, קנס ופסילת רישיון נהיגה לתקופה של 12 חודשים.

ז. ת"פ (רמלה) 42408-11-11 **מדינת ישראל נגד איהב אבו קטיפן (07.06.12)**, הנאשם, צעיר נעדר עבר פלילי, הודה והורשע בעבירות שימוש בסם מסוכן לצריכה עצמית והדחת קטין לסמים מסוכנים. הצדדים עתרו בהסכמה לעונש ובית המשפט כיבד את הסדר הטיעון וגזר על הנאשם, 6 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שרות, 2 מאסרים על תנאי, קנס, 6 חודשי פסילת רישיון נהיגה.

ח. ת"פ (ירושלים) 43195-09-15 **מדינת ישראל נגד משה כהן (29.01.17)**, הנאשם הודה והורשע ב-6 עבירות של אספקת סם מסוכן, 17 עבירות של סחר בסם מסוכן ו-21 עבירות של הדחת קטין לסמים. בית המשפט גזר עליו 4 חודשי מאסר לריצוי בפועל, 2 מאסרים על תנאי וקנס.

14. מדיניות הענישה בעבירת החזקת סמים שלא לצריכה עצמית

גם בעבירת החזקת סמים שלא לצריכה עצמית ניתנה קשת רחבה של עונשים, המתחשבת, בין היתר, בכמות וסוג הסם. במקרים הדומים לענייננו, אשר עוסקים בסמים מסוג קנאביס או חשיש, שהוחזקו לשימוש יחד עם אחרים, נגזרו עונשים החל ממאסרים מותנים, עונשים טיפוליים, ועד מאסרים קצרים בפועל. ראו לעניין זה את רע"פ 10423/09 **ניצר שורר נגד מדינת ישראל (26.04.10)**, רע"פ 8374/06 **עמיר גילילוב נגד מדינת ישראל (12.12.06)**, ע"פ (באר שבע) 39557-01-14 **פרג דעיס נגד מדינת ישראל (30.04.14)**, ת"פ (רמלה) 42543-06-14 **מדינת ישראל נגד קובי בלו (03.01.16)**, ת"פ (טבריה) 51933-05-12 **מדינת ישראל נגד אלון בוטבול (27.03.14)**, ת"פ (פתח תקווה) 37340-06-12 **מדינת ישראל נגד ליאור בוחניק (04.02.14)**, ת"פ (קריית גת) 12111-12-12 **מדינת ישראל נגד אמיר נאסר (02.09.13)**, ת"פ (פתח תקווה) 24156-11-12 **מדינת ישראל נגד מור גבריאלי (15.01.13)**, ת"פ (טבריה) 764-04-09 **מדינת ישראל נגד חננאל מוריני ואח' (25.06.09)**.

15. לאור האמור לעיל, ובנסיבותיו של מקרה זה, אני קובעת כי מתחם העונש, לכל אחד מהאישומים 2-4 נע בין מאסר קצר, גם בעבודות שרות, ועד לעשרה חודשי מאסר בפועל.

ואילו מתחם העונש ההולם בגין האישום הראשון הוא בין מאסר על תנאי ועד 6 חודשי מאסר בפועל לרבות

לריצוי בדרך של עבודות שרות.

16. עינתי בפסיקה שהגיש ב"כ הנאשם, שכללה שני גזרי דין של מותב זה, בו נגזרה ענישה החורגת ממתחם הענישה משיקולי שיקום - ת"פ (קריית שמונה) 53219-03-14 **מדינת ישראל נגד יהודה מורלי ו- ת"פ (קריית שמונה) 6140-07-14 מדינת ישראל נגד רועי כהן**, וכן מקרים נוספים בהם נגזרו עונשים מקילים.

סטייה ממתחם העונש ההולם וגזירת עונשו של הנאשם

17. בית המשפט רשאי לסטות ממתחם העונש ההולם, לחומרא, בשל שיקולי הגנה על שלום הציבור או לקולא, בשל שיקולי שיקום. סעיף 40יד לחוק העונשין קובע כי בית המשפט רשאי לסטות ממתחם העונש ההולם אם מצא כי הנאשם השתקם או קיים סיכוי ממשי לשיקומו.

מצאתי כי במקרה זה מן הראוי לסטות ממתחם העונש ההולם בשל שיקולי שיקום של הנאשם שכן מצאתי כי קיים סיכוי ממש לכך.

הנאשם צעיר בן 22, נעדר עבר פלילי, נסיבות חייו הקשות פורטו בהרחבה ומתוכן אציין שוב את חולניו משחר ילדותו. על רקע מצבו הגופני, נמצא הנאשם בלתי כשיר לחלוטין לבצע עבודות שרות.

התרשמתי ישירות, במהלך דיונים שהתקיימו בפני בתיק זה, כמו גם בהליך המעצר המקביל, ממידת שיתוף פעולה מיטבית של הנאשם בהליך.

התרשמתי מהליווי המסור של משפחת הנאשם, אשר דומה כי עוטפת אותו ודואגת לחיזוקו בהליך השיקום, לאחר שקודם למעצרו לא התמודדה באופן מספק עם התמכרותו ובעיותיו.

התרשמתי כי כל גזר דין שיכלול תקופת כליאה בבית סוהר, גם אם קצרה, תזיק לנאשם נזק בלתי מידתי בשל קווי אופיו הילדתי וחולניו.

שוכנעתי כי הימנעות מכליאת הנאשם, תוך סטייה לקולא ממתחם העונש, לא תפגע במקרה זה באינטרס הציבורי, אשר ייצא נשכר בסופו של דבר אם הנאשם יצליח בהמשכו של הליך זה במסלול השיקום והטיפול בו החל.

הנאשם לא הצליח אמנם להתמיד במוסד "מלכישוע", אליו הופנה, כפי שצויין לעיל, על ידי משפחתו עוד בטרם המעצר וללא קשר להליך זה. הנאשם נעצר תוך כדי שהייה במלכישוע, והוחזר לשם לאחר ששוחרר, אך לא הצליח, כאמור, לקיים את תנאי אותה מסגרת. יחד עם זאת, לאחר שנגרע ממלכישוע, השכילה משפחתו להתוות עבורו מסגרת משולבת טיפולית פרטית, יחד עם שרות המבחן.

הנאשם התמיד במסגרת הטיפולית, נתן בדיקות שתן נקיות, וקיים את כל הדרישות. כעת מוצעת תקופת פיקוח

משמעותית נוספת, לצד של"צ.

מדובר בעבירות אשר בוצעו מתוך רקע של התמכרות עמוקה לסמים, וללא קווים עברייניים או אנטיסוציאליים, ומכאן נלמדת הבכורה אשר יש לתת לשיקולי השיקום.

הנאשם הודה בביצוע העבירות וחסך מזמנו של בית המשפט ואת הצורך בעדותם של הקטינים, קיבל אחריות על מעשיו וגילה חרטה לגביהם, תוך שציין שלא הבין את חומרתם.

החלטתי כי בנסיבות פרשה זו יש לסטות ממתחם הענישה ואף לסגת לקולא מעונש מאסר החובה, וזאת בהתאם להוראותיו של סעיף 35א לחוק העונשין.

עונשו של הנאשם יגזר עליו איפוא בהתאם להמלצת שרות המבחן, אם כי מצאתי שעל תקופת המבחן להיות ארוכה מזו שהומלצה.

סוף דבר

18. **נוכח כל האמור לעיל, אני גוזרת את עונשו של הנאשם כדלקמן:**

א. ארבעה חודשי מאסר על תנאי, ואולם הנאשם לא יישא עונש זה אלא אם יעבור במהלך תקופה של שלוש שנים מהיום עבירות לפי פקודת הסמים המסוכנים.

ב. צו מבחן לתקופה של 18 חודשים. בתקופה זו על הנאשם לעמוד בפיקוח שרות המבחן ולבצע את כל אשר יוטל עליו.

בית המשפט מסביר בזאת לנאשם בלשון פשוטה את משמעות הצו ומזהיר אותו, שאם לא ימלא אחר הצו מכל בחינה שהיא או יעבור עבירה נוספת יהיה צפוי לעונש על העבירה שבגללה ניתן הצו ובית המשפט יוכל לגזור את דינו מחדש.

ג. צו של"צ בהיקף של 200 שעות, צו השל"צ יבוצע במסגרת המועדון החברתי לקשיש, בעזרה שוטפת לרכזת הקשישים והפעלות במועדון בעזרת תיאטרון בובות.

בית המשפט מסביר לנאשם את משמעות הצו, את מטרת השירות ואת פרטיו, ומזהירו שאם לא ימלא אחר הצו, יהיה צפוי לתוצאות האמורות בסעיף 71ד' לחוק העונשין.

ד. קנס על סך 2,000 ₪ או 8 ימי מאסר תחתיו. הקנס יקוזז מתוך הפיקדון. יתרת הפיקדון תוחזר לידי הנאשם.

ה. הנאשם אינו מחזיק ברישיון נהיגה (על פי הצהרתו בדיון), ולכן נמנעתי מענישה בתחום זה.

המזכירות תעביר העתק גזר הדין לשרות המבחן.

זכות ערעור תוך 45 יום מהיום לבית המשפט המחוזי.

ניתן היום, ד' חשוון תשע"ח, 24 אוקטובר 2017, במעמד הנוכחים.

החלטה

הנאשם יחל בריצוי עונש השל"צ ביום 3.12.17.

ניתנה והודעה היום ד' חשוון תשע"ח, 24/10/2017 במעמד הנוכחים.

רות שפילברג כהן, שופטת